

1 číslo stojí len 2 hal.

Ročník II.

V Uh. Skalici, dňa 12. novembra 1904.

Číslo 46.

„POKROK“ vychodí každý piatok.

Adresa pre všetky zásielky:

Jozef Teslík Uh. Skalica (Szakolcza).

Oznamy (inzeráty) účtujú sa levne a
platia sa vopred.

POKROK

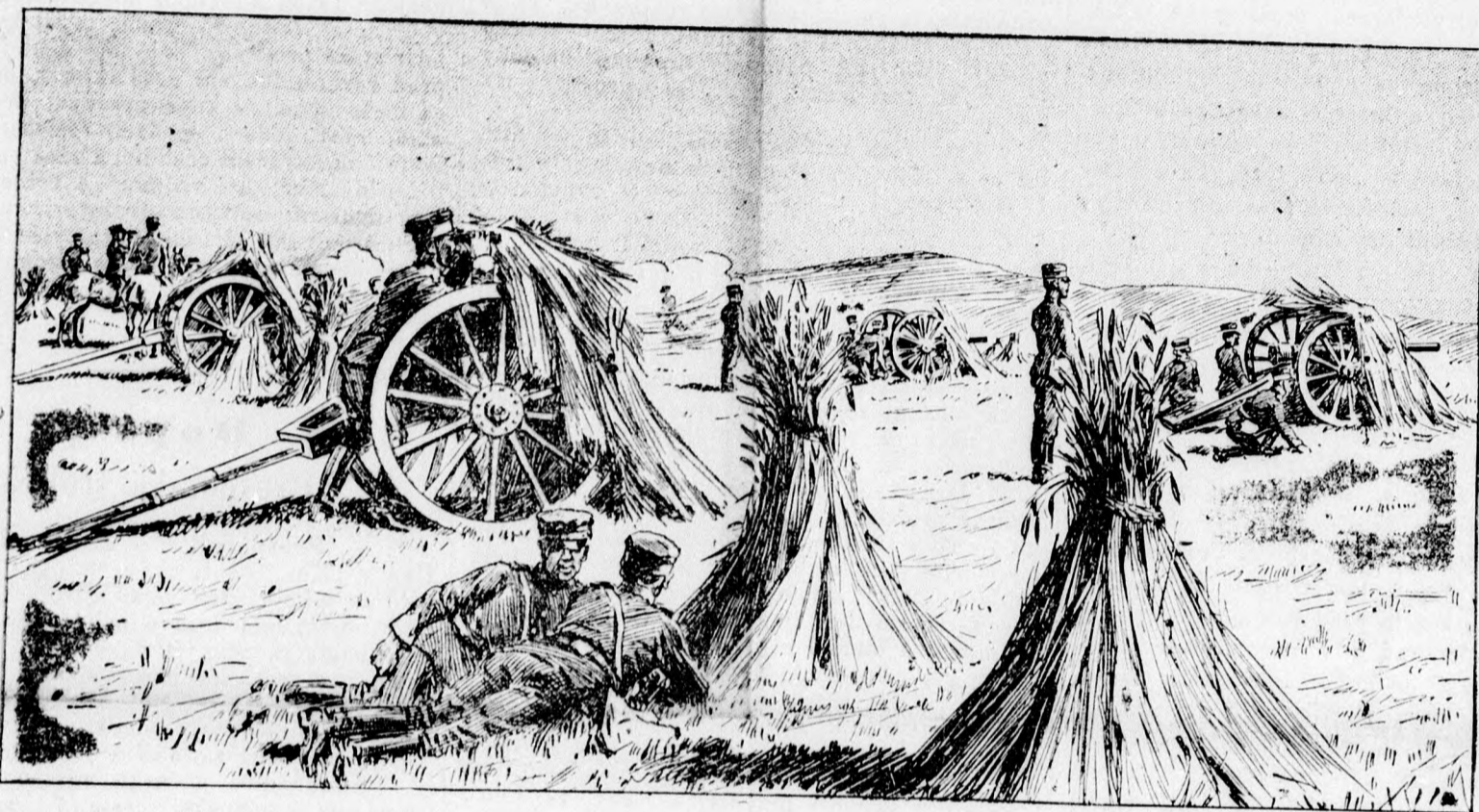
Predplatné poštou:

Na celý rok 2 kor. — Na pol roku
1 kor. — Jednotlivé čísla v expedícii
a pri zásielkach najmenej 20 výtiskov
stojí 2 hal.

Predplatné do cudzozemska 5 kor.
Bezmenné a nevyplatené dopisy sa ne-
prijímajú.

Týždenník venovaný ku poučeniu a vzdelaniu slovenského ľudu.

Rusko-japonská válka.

Japonská artilleria pred Liaojanom. V krvavej bitke pred Liaojanom veľkú úlohu hralo delostrelectvo. Ruské kanóny dokazovali sa byť dokonalejšími nežli japonské. Nosnosť ruských del je väčšia, účinky striel hroznejšie a čo je najhlavnejšie mieriť a do cieľu strieľať vedia Rusi znamenite. Japonci vyplytvajú veľmi mnoho nábojov, a strieľajú nazdarboh do povetria. Náš obrázok predstavuje japonskú batteriu jako sa kryje sнопami obilia aby ju Rusi nemohly odokryť.

Cudzí vojanskí vyslanci v Ruskom tábore. Skoro každý europejskí štát vyslal svojho zástupcu k válečným stranám, aby na mieste vojny študovali a učili sa umeniu vojny. V ruskom tábore zastúpené sú všetky národy, tito s veľkou pozornosťou sprievádzajú válečné operácie a všetko si značia a podávajú zprávy svojim vládam.

Farár a remeselnícke združenie.

Nenie väčšieho pozhnanie pre ľud, obec a kraje, ako hodný, statočný a horlivý kňaz, lebo nikto nemá toľko príležitosti ľud duševne a mravne ušľachtiť, ba ešte i v hmotných veciach mu na pomoci byť, ako kňaz a zvlášte farár. Už dlhé roky odpočíva jeho bezdušné telo na cinteríne, a ľud náš ho ešte vždycky spomína, ako dobrého otca a v úctivosti drží pamiatku jeho.

My, ktorí presvedčení sme, že len na základe kresťanského učenia, dľa večných právd Spasiteľom Kristom hlásaných sa môže sociálna otázka rozlúštiť, chceme poukázať na krásne príklady zo života nemeckých od našich kňazov sobrané, v ktorých predstavíme jejich činnosť sociálnu, úmornú prácu v opravdivom duchu kresťanskom vykonanú, s ktorou milióny ľudí od duševnej a hmotnej zkraky zachránili. Život týchto apoštolov nech je vzorom mladšej kňazskej generácie, lebo dnes ku apoštolátu prináleží i rozlúštenie prastarej prosby: „chlieb náš vezdajší, daj nám dnes.“

Apoštolát tento získa lásku ku cirkvi, úctu ku kňazstvu, pritiahne do ovčince Kristového tie veľké massy, ktoré bezcitný kapitalismus a materialismus mu odtrhol, a v divú zver obrátil.

Ponevác sa nechceme vo všeobecnosti len pohybovať, budeme brať reálne príklady, skutky, ktoré hovoria, povzbudzujú a znázorňujú činnosť ducha kresťanského.

Máme my medzi kňazstvom vynikajúcich členov, ktorí svojou horlivosťou na každom poli sociálneho života pracovali a preto chceme túto činnosť rozobrať a v prvom rade predstavíme činnosť jedného nemeckého farára Jozefa Blöink, ktorý vo Westfalii dal príklad, ako sa môže združenie remeselníctva v opravdivom kresťanskom duchu previesť.

Články naše budú dlhšie, na viacej čiastok rozdelené a preto aby sme do podrobna spôsob celého účinkovania predstavili a v prvom rade našim remeselníkom ukázali spôsob sebaratovania a svépomoci, a dokázali, že všetky remeselnícke združenia majú len v tom páde budúcnosť, keď sú na kresťanskej mravouke založené, tak jako to farár Blöink dokázal, keď roku 1880. založil „Družstvo sv. Pavla“ pre tkáčov.

Aké je to družstvo, ako bolo založené, o tom budúce budeme písať.

Hospodárske školy.

V hospodárskej škole bzeneckej sa zo sedliackych mladíkov nevychoávajú páni, lež za každý záujem roľníctva oduševnení, rozumní a pyšní hospodári. Celé predpoludnie sedí chasa v škole a pozorne poslúcha prednášky o rozličných podach a jejich potrebách, o výchove, o nemocách dobytku, o strihaní vinného révu atď. Chlapci počúvajú ušami i ústami, lebo krásne sú hospodárske veci, keď ich do podrobna rozoberú, a všeliakými pokusami vysvetľujú. Po obede ale vybere sa chasa aj s učiteľmi na roľu, do vinohrada, alebo na lúky i čo sa ráno učili, to celé odopoludnie uskutočňujú usilovnou prácou, pri ktorej učiteľia sami pracujú, mladíkov priateľským spôsobom dotiaľ poučujú, až im každá hospodárska práca ide akoby zlato krájal. Časom vybere sa celá škola na výlet do niektorej cukrovej továrne, na niektorý pánsky statok alebo do lepšej mliekarny. Večer si chlapci do svojich poznámkov každý zapíše, čo videl, čo počul a tak je krásne a užitočne vyplnený celý deň.

Učí-li sa takový mladík jednu-dve zimy, vpraví sa do roľníckeho ducha jakéhosi pokrokového tak, že celkom neodvisle a rozumne vie si neskorej svoje hospodárstvo zariadiť, delníkov rozdeliť, všetky potreby vyrábať.

Taký mladý hospodár nedá sa za nos vodiť, lež samostatne a iste prevedie čo dobrého sa v škole učil.

Jako nazíva slovenský delník v Pešti?

Alebo: Kedy platí bieda zlatom?

(Dokončenie.)

Oni nepomyslia na to, že koľký groš vydajú za to, čo prvého sošitu do posledného. Nuž pýtam sa, či teda neplatí sa tu bieda zlatom? Ano, a to veľká!

A dnes, keď už zase je zima predodvermi, začnú sa poznovu otvárať dvere agentmi a opät donášať budú krvavé romány a popri nich hneď aj podobné kalendáre, plné židovskými oznamami a týmto podobné rozprávky, ktoré slúžia za reklam. Veď už dnes, čo tieto riadky píšem, došli mi povedať niektoré babičky matky, že dosť ťažko mohli sa sprostíť toho a toho agenta.

Toto však nezkúsil som len tu v Pešti, lež aj v okolitých obciach u našich roľníkov. I tam polujú a obchodujú títo rvúci levi s týmto lhárstvom.

Nuž drahí, slovenskí rodičia, pýtam sa vás, či nemáte už iné lepšie, poučnejšie, výjmac týchto románov, knihy čítať? Či není vám dosť na tom, že ťažkou prácou, mizerným platom, alkoholom, biedou, cítite telo a oči svoje, vzdor toho, že vám mnoho chýbá, ešte i takýmto zlovykom seba a svoje deti skrze zlý príklad a vlastnosť ubijate? Či netížite už po lepšom živote nikdy? Či myslíte, že snád tým seba vzdeláte, keď toľké strany sošitov prečítate? Alebo — keď musím vysloviť — seba od obyčajných zvierat, výlučne len pre formu tela a reč pripodobníte, keď dušu svoju po toľký stupeň zabijate takouto četbou, ovšem, že ste dosť mnohí zastaralí v nazívaní rodninom a občianskom? Či nevíete, že kde je pohyb duševný, to jest bystrý rozum, tam je i život lepší, a kde niet žiadneho pohybu, tam niet ani pražiadneho života? Či nepocítite to pri správcoch rozličných spolkov, alebo obci, kde rychtár je zvolený správne svojimi občanmi a pracuje, čo taký, za dobro svojich občanov, ako tam všetko vzrastá a veselo sa nazíva? A toto platí aj na život duševný. S ktorou dušou ráz prestane hýbať nejaký vznesený cieľ a zahniezdi sa v ňom mrtvá nečinnosť: úpadok je nevyhnutelný.

A preto za povinnosť vždy pokladal som si upozorniť o tomto všetkých čitateľov „Pokroka“, aby vystríhali tých, kde takéto škváry čítajú, od takýchto libotín, a aby tiež upozornili ich aj na iné čítanie tak podobne aj na objednanie našich kalendárov*) s ktorých väčší duševný pôžitok vezmú, jako z románov. Peštianskí Slováci, katolíci, navštívte si „Del Kruh“ pod adressou: (Nesztorfélé vendéglő) VIII. Oriás-u. 6—8.

Cyrenejský.

„Svoj ku svojmu!“

Článok z „Domovej Pokladnice.“

(Dokončenie.)

Štátny úradník, minister atď. pre koho ten má pracovať? Pre niekoľko vo vačkoch ho majúcich „kazárov“ a pyšných zemanov; alebo pre ľud? To sa rozumie, že pre ľud? Lebo väčšina v krajine je hospodárska a remeselnícky ľud, ktorý aj nielen rovných ale aj po bočných daní najviac platí. Preto je aj povinnosťou úradníka pre túto štátnu väčšinu pracovať a účinkovať, lebo z nej žije. No a vy pane úradníku? Čo myslíte? nebolo by lepšie, keď by ste sa riadil dľa hesla: „svoj ku svojmu!“ a išiel na ruku tým, ktorí vás živia a na vás robia?! Ja myslím, že by to bolo lepšie a spravodlivé, ako robiť otrokov a obracať kapienok dľa toho, s ktorej strany vietor fúka! Lebo, že ste otrokom, to je skutočná vec a pravda. Prečo a za čo, to vám venie potrebné

*) S pomedzi týchto kalendárov vyšiel z tlače práve tento týždeň u red. „Posol Svätého Antona“ v Budapešti kalendár velice sťovstne a bohato sostavený. Cena i vý-tisku je len 60 hal.

vysvetľovať, lebo to sami dobre víete, nevíete li, opýtajte sa pána Bánffyho. A heslo toto, na ktoré najväčšiu váhu by mali klásť a si ho všin at patri v prvom rade kňazom. Kňaz má kliesniť cestu k tomu, by si ľud toho všimnal, by poznal konečne sám seba, by sa vydral raz z kľamstva vyderačstva od všelikiaľ sem privandrovalých krivonosov, áno je to jeho svätou povinnosťou už i preto, že mu to jeho kňazský úrad nakladá. A čo pozorujeme? Čest výnimkám, predsa je ich mnoho, na ktorých by sa mohlo povedať, ba prstom ukázať, že to sú tí, ktorí nie aby heslo: „svoj ku svojmu“ podporovali, ale naopak, sami zašlapujú, nechcú znať jeho význam, a takto ničia tú veľkú massu ľudu, na miesto toho, aby pracovali v jej prospech, ktorá toľké útrapy snáša. Preto velební páni a hlavne vy vrohni a biskupi všimnite si i vy raz hesla: „svoj ku svojmu“ a nerobte so seba otrokov vlády ale nech je vaša kňazskou povinnosťou, pracovať v prospech ľudu, dľa hesla: „svoj ku svojmu!“ lebo môže prísť čas, kde sa nebude ľud ani pred reverendou ani pred luterákom krívať, ale sa bude pýtať, či kňaz pracoval pre svoj ľud alebo nie? Teda hospodári, remeselníci a slobodní, nezotročení úradníci a kňazi, premýšľajte o hesle: „svoj ku svojmu“ a pridete po zra-lom uvážení všetkých okolností ku tomu, že žiadna politika, žiadna naruživosť, žiaden boj nám nepomôže, len usamostatnenie na poli hospodárstva, remeselníctva na základe hesla: „svoj ku svojmu!“

Dopisy.

Prešporská stolica.

— Prešporok. — Minulú nedeľu bolo živo v „Kat. robotníckom spolku“ — vydržiavalo sa mimoriadne valné zhromaždenie, z príčiny odstúpenia dosavadného pána predsedu a nastúpenia nového. Bývalému pánu predsedovi vzdala sa vďaka v mene spolku, čo sa i zápisnične zvečnilo. — Nutno pripomenúť musím, že sme boli v novej spolkovej miestnosti, — kde sa môžeme zariadiť a slobodne pohybovať. Dosavadná, dočasná miestnosť (u p. Geberta na Štefánskej ceste 7.) nevyhovovala našim požiadavkám.

Vidiac to pán podpredseda, stal sa o cieľuprimeranejšiu miestnosť; — náhodou sa naskytlo uprázdnené sídlo bývalej nemocenskej pokladne (Krankenkassee) vedľa p. jezuitov domu, v Oršulinskej ulici, neďaleko primaciálneho palácu. Spolok prenajal všetky tam patriace miestnosti v tom úmysle, že spolok sa rozšíri, — rozumnož; — zatiaľ bude užívať dolu 2 miestnosti. Pri tejto príležitosti bola miestnosť aj cirkevne pozhnaná. Taktiež boli i veľmi poučné prednášky, z ktorými sme boli veľmi dojatí, lebo niččo podobného sme ešte neočuli nikde. Nemeckú reč veľmi poučnú a zaujímavú mal pán nový predseda veľk. p. kancník Való; potom ot pán Nagy, spoluzakladateľ a čestný člen spolku. Veľk. p. dr. Jehlička podpredseda nám všetko veľmi výrečno, srozumiteľne, predniesol po slovensky. My kresťanskí socialisti sa domáhame, tiež zlepšenia životných pomerov, ale s Bohom dľa vznesených náuk Kristových.

Pán nový predseda sa vyslovil tiež, jako pán Jehlička, že bude čo len sily stačia pracovať o rozkvet spolku, jako časného tak večného. Slúbeno je, až nás bude viac, že sa oddelíme rečove, každý osobitno, ale pod jednou zástavou. Taktiež slúbeno, že neskôr sa založí spolkový sklep, i úverkový spolok a mnoho iného dobrého.

Kresťania Slováci, vstúpte do „Kresťanského robotníckeho spolku“. — Doba nášeho času to vyžaduje. — Pristupujte hojne k tomuto spolku, ktorý háji záujmi delnícke, náboženské a národné. Shôdzky bývajú vždy v nedeľu dopoludňa od 10—12. a večer o 6. hod. Členské prispevky obnášajú týždenne 10 hal. a zápisné 40 hal. Na zdar!

J. P. Kresťanský delník.

— Malacky. 8. novembra boli malackania veľmi prevkapani; zrazu videli sme jako od Stupavy bandérium a niekoľko vozov sa k Malackám približuje; pomysleli sme si, že

to asnaď náš p. krajský vyslanec ide. Ale nebolo tomu tak; občania z Dtkô Štvrťka odprevádzali, s bandériumom a v biele oblečenými dievčatmi, jejich bývalého velebn. pána administrátora Karola Lenkeiho, ktorý sa od nich odberal na jeho novú faru do Dtkô Sv. Mikuláša. Jako to malačania počuli, nemohli sa dost pána farára a štvrťeckých občanov prenachváliť. Reči išli s úst do úst, „musí to vraj byť dobrý p. farár, keď ho občania tak odprevádzajú, je to česť a hodnosť, jako na farára tak aj pre občanov, keď sa všetci vopokoj vo svornosti a láske schádzajú a snášajú“. Túto lásku bolo vidieť jako sa štvrťočania v Malačkách s p. farárom rozlúčili, lebo všetci od žiaľu, že ho ztratili plakali, farárov vôz obsypali kvetinami a vencami, radosť to bola na to pozerať.

S tohoto si môžu aj iné katolícke obce prikladať, ale nie len obce, ale aj velebný pánovia.

Štvrťočanom ale prajeme, aby zase takého velebného pána dostali, jako ten, s ktorým sa tak krásne rozlúčili, lebo im to ku všeobecnej pochvale slúži. *Malackan.*

— **Z Prešporka.** Tunajší katolícky delnícky spolok mal 6. t. m. valné shromaždenie, ktorým nová doba nastáva v živote tohoto spolku a ktoré považovať sa musí za významnú udalosť v dejinách kresťansko-sociálneho pohybu na našich stranách. Spolok náš vzal si do prenájmu veľkú budovu PP. Františkánov, v Uršulinskej ulici a toto valné shromaždenie vydržiavané bolo v tejto novej miestnosti. O priebehu shromaždenia podávame len tieto kraľučké, úryvkovité zprávy.

O 5. hodine p. dr. Jozef Bergmann, bývalý predseda, vysvätil novú budovu. Potom pre dôležitú príčinu zriekol sa predsedníctva, avšak sľúbil, že spolok i naďalej podporovať bude. Podpredseda dr. Frant. Jehlička pokračoval sa mu v mene spolku — v 3 rečiach — za prácu, ktorú spolku venoval a navrhoval, aby p. J. Bergmann vyvolený bol za čestného predsedu a aby povdačnosť naša aj zápisnične zvečnená bola, čo sa i skutočne stalo.

Než by bol prišiel nový predseda, p. dr. Simeon Való, kanonik, prednášal p. Časar Nagy po nemecky o rozdiel kresťanského socializmu a sociálnej demokracie, ktorú prednášku pán podpredseda voľne pretlumočil členom Slovákom. Hlavná myšlienka prednášky: My pracujeme za dobro chudobného ľudu s Bohom, socialisti ale bez Boha. Sme i my za rovnosť ľudstva, ale rovnosť, jakú socialisti sľubujú, uskutočniť sa nedá. Kresťanstvo zrušilo otroctvo rímske, zruší i otroctvo našej doby, len ho treba uskutočniť.

Po prednáške tejto prišiel nový predseda, p. kanonik Való, ktorého podpredseda spolku predstavil. Nový p. predseda v programovej reči, ktorú povedal v troch rečiach, sľuboval, že všetko možné vykoná k rozkvetu spolku. Potom zahájil svoj prednáškový cyklus o práci, v nemeckej reči. Obsah prednášky uverejníme až vtedy, keď bude cyklus ukončený.

Po prednáške členovia zaspievali krásnu spolkovú pieseň.

Potom nasledovala reč p. podpredsedu ku členom slovenským, z ktorej vynímame nasledujúce myšlienky: Vzali sme si do prenájmu túto novú, veľkú budovu v tej nádeji, že sa náš spolok rozmožní. V tomto ohľade konat' musíte povinnosť svoju, bratia i vy, jako i my ju konat' budeme. Staňte sa apoštolmi spolku nášho, apoštolmi myšlienky kresťanského socializmu! Dostiat' ste sa žalovali, že ste opustení, že nemáte vodcov. Teraz sme tu my: nasledujte nás! Máte vodcov, máte vnesený cieľ, máte prostriedky k dosiahnutiu tohoto ciela, sami si budete na príčine, zostanete-li i naďalej otrokmi. Máte známych, máte rodinu, nedajte im pokoja, kým sa nezapišu za členov spolku nášho. Buďte láskavi, horliví, za spolok zimnične zaujatí, i bezočiví, kým väčšinu slovenských robotníkov nezískate nášmu spolku! Chceme vás dvíhať rozumove i hmotne. Chceme, aby ste neboli vyvrhcom, smetou prešporkej spoločnosti. Chceme Vám dodať dôstojnosť, váhy, rešpektu v tomto meste. Chceme, aby ste sa stali činiteľom v Prešporke, činiteľom, ktorého si musí všimnúť vrchnosť jak svetská, tak i cirkevná! Chceme, aby sa spolok náš stal vzorom, príkladom

ostatných spolkov druhu tohoto. Žiadame si, aby, keď sa raz budú písať dejiny tohoto mesta, meno naše vynechané nebolo. Žiadame si, aby raz, keď sa budú písať dejiny vývoja kresťansko-sociálnej myšlienky, meno spolku nášho naznačené bolo na liste najkrajšom! Preto pracujte, bratia a v práci neustávajte! Buďte na tom, aby považované bolo za hanbu a potupu, jestli sa kto nedá zapísať do nášho spolku. Nech je to škvrnou česťou, nech je to špinou charakteru, jestli kto zapovrhne spolok náš, ktorý sa chce i o Slovákov starať, o tých Slovákov, ktorí hovoriajú: len vodcov keby sme mali, všetko by bolo dobre! Bez takejto ohnivej, apoštolskej práce zostaneme i naďalej nullou, na posmech nepriateľov našich, na hanbu celého sveta.

Po tejto prednáške zaspievali členovia slovenskú spolkovú pieseň od Margina.

Po prednáškach rozpradly sa priateľské rozhovory; členovia, ktorí si aj rodiny svoje doviadli, bavili sa milo a na koniec dala sa mládež do tanca, ktorý trval asi do 11. Z pomedzi vzácných hostov spomíname tuto s povdačnosťou p. kanonika Rózu, dvoch p. pátrov jezuitov a blumenthalskeho pána kaplána, F. Jurigu. P.

Drobné zprávy.

— **Kazateľna.** Časopis pre katol. duchovné rečníctvo. Práve vyšlo 1. číslo jubilárneho ročníku XXV. Zaiste veľká zásluha padá na p. vydavateľa, za udržanie slovensko-náboženského časopisu, v jedných rukách cez celé 1/4-storočie; a my mu prajeme, aby to nebol „snáď posledný ročník“ ale aby ešte i druhé 1/4-stoletie vytrval pri osviečovaní pravdy Božej, vydávaním toho, veru v dnešných smutných pomeroch, veľmi prepotrebného časopisu. K ďalšiemu vydávaniu prajeme mu mnoho zdrav! Predplatná cena na celý rok 8 kor. 80 hal., do cudzozemska 10. kor.

Ku tomuto ročníku vydá sa o sebe III. sv. „Knižnice kazateľskej“, *Reči pohrabné*, za doplatok 80 hal.

Časopis tento vrele odporúčame všetkým slov. kat. kazateľom, zvlášte ale tým, ktorí boli v posledných časoch vysvätení, alebo ktorí ešte len budú.

— Dňa 16. novembra 1904 konajú sa voľby do stoličných výborov. Skalica volí 3 výborníkov. *Vrádiš, Prietž, Kátov, Popuľiny, Močidlany, Mokryháj, spolu 2. Radošovec, Véska, Chropov, Oreské, Lopašov, Kovalovec, Vidovany, Vlčkovany 3. Gbely, Petrová Ves 2. Uniu, Radimov 2. Holič, Kopčany 3.*

Voličia, volte si svojich ľudí. Záujmy obce zastupovať môže v stoličnom výbore neustranne a horlivo len váš spoluobčan, roľník, remeselník.

Volte podľa presvedčenia a nie podľa chuti niektorých pánov. Sklátiť, ani zastrašiť sa nedajte, právo je vaše. Nech každý z vás vykoná povinnosť a nehovorí: „bezo mňa sa to minie, ja tam nemusím byť“ a podobne.

Kto svoje práva nevykonáva, nenie ich hoden.

— **Pocťa.** „Potravný spolok v Šaštine“ dal vyhotoviť obraz svojho zakladateľa vel. p. J. Makása, malbu previedol náš známy maliar p. G. Mallý v Skalici.

— „**Kat. Kruh**“ v Mokromháji vydržiaval dňa 7. nov. 1904 valné shromaždenie. Za predsedu jednoducho zvolený bol Dr. L. Okánik. Výbor zostal starý, ako nový člen zvolený bol do výboru p. kaplan *Jozef Novák*. Za predsedu mládenec zvolený bol *Pavel Nesješleba*.

— **Peštbudinskej mládeži**, ako aj všetkým čitateľom „**Pokroku**“ týmto urádzame v známosti, že v „*Budapešťskom kat. del. Kruhu*“, remeselnícka a robotnícka mládež utvorila si takzvaný „*Vzdelávajúci odborný krúžok*“, ktorý každú nedelu a sviatok popoludní o 1/3 hod. zasedá v miestnostiach „*Budapešťského kat. delníckeho Kruhu*“. Nakoľko poznám náš mladší dorost a zaujatost starších etcov za veci iné spolkové, prosím snažne všetkých tých, ktorí ešte o týchto uobných

hodinách mládeže našej nevedia, aby nás ráčili na našich zasadnutiach svojou prítomnosťou vo výšeoznačený deň a čas pocťi. Miestnosti Kruhové sú: (Nesztorfélé vendéglő) VIII. Óriás u. 6—8.

— **Strašný osud.** Z Londýna oznamujú, že domorodci zavraždili kapitána a jedonadvadsať matrózov anglického parníka „*Innerdale*“, ktorý sa ztroskotal na arabských brehoch. Keď sa kapitán válečnej anglickej lode „*Merlin*“ dozvedel o úžasnom prípade, šiel hľadať vrahov, zpomedi ktorých deväť aj našiel. Týchto deväť domorodcov naskutku popravili.

Kronika rusko-japonskej války.

V mesiaci septembri 1904 významné byly dni 19—23 sept. u Port-Arthuru. V tieto dni udržovali Japonci prudkú delostreľbu a podnikali útoky so severu a západu na pevnosť a na vonkajšie polné násypy. Všetky tieto útoky byly odrazené. V japonskej moci zostaly len dve pumami úplne zničené polné redutv (pevnostíky) na Templu u vodných nádržíek. Tieto nádržíky Japonci zničili. Posledný útok Japoncov na Vysokú Horu bol dňa 23. sept. o 5. hod. odrazený. Japonci usalašili sa na blízku, rozostavili strojnú pušku — gulomety a začali strieľať na ruské vojsko. General Kondratenko poslal poručíka Podgorského s pýonermi a dobrovoľníkmi, pod velením plukovníka, tieto vrhali do japonských postavení bomby nabité pyroxylinom (strašne výbušná látka) a vyhodili ich do povetria. Japonci utekali v hroznom zmatku a kapitán Svčov pustil sa so svojimi strelci za nimi. Kapitán Jirman, ktorý túto výpravu viedol tvrdí, že mladý lajtnant Podgorsky má hlavnú zásluhu na tom, že nepriateľ bol z Vysokiej Hory zahnaný. Japonci ztratili vyše 10,000 mužov.

Oznamy.

Mlyn na predaj, dvoje slozenie, má svoj recht (amerikánsky verk) aj s pripadnosťami predá **Jozef Herényi**, mlynársky majster Felső-Helybény, p. p. Koros. (Nyitr. stol.).

4 centy medu má na predaj **Pavel Bírtrianska stolica**. 2 kor.

Gepel na predaj, celkom silný aj so všetkou prípravou za 100 korun. Hlásit sa treba na adresu: **Pavel Duffek**, Búr. Sv. Jur.

Belgických králikov, obrov, ktoré do- kgr., (králiky sú z racionálnych králikáreň z Moravy a Čiech), tak tiež i strieborné má na predaj **Michal Ružička**, strážnik v Holiči.

Vzorky zdarma!

Firma kresťanská!

Lodenové sukne

polovlnené rôznych bariev, 1 kus 65—70 kr. Sukne „**Mandžuria**“ (nevinku) po 1 zl. 20 — 1 zl. 25. vyrába a dobiekku zasiela:

I. Česká vyr. a vývoz sukeň lodenových

Adolfa Jelínka

v **Lísku**, p. **Jimramov**. (Morava.)

Nehodiaei sa tovar buď vmením alebo vezmem zpät a peniaze vrátim!

Každá nespokojnosť vylúčená!!

Do 5 kgr. balíku vojde 7 sukien.

— **Otitelu svätého Antonínka.**
 S úzkostlivým krokom predstupujem pred teba, najchudobnejší záchranca sveta — a za nim veľký zástup s 250 sirôt a 25 milosrdných sestier a sluhov. Môžem dúfať, že nebudem klopať na tvoje dobré srdce darom? Ó, každý kúsik chleba, ktorý ty pre mojich úbohých opustených podáš, bude ti od večného Odplatu, s jeho prebohatým požehnaním odplatené; Ježiš, ten božský priateľ dieťok, ktorý hovorí: „Co ste vy najmenším mojím bratom urobili, ako by ste mne urobili; ten ti na večnosti odplatí, čo si ty jeho malým miláčkom urobil. Zaujímať i ty budeš pomáhať tomu najchudobnejšiemu otcovi sirôt a útrpnosť budeš mať s tým zástupom zanechaných, ktorých ja v mojich ústavoch vo Feldkirchen a Treffen u Villachu, chránim oproti pohybu „Preč od Ríma“ a kde csirotená mládež korutánska vychovanie a operu obdržil. Urob ten pokus, keď ta jeden krajciarik tlačí, daj ho malým priateľom sv. Antonínka jako almužnu a najdeš potešenie a vyslyšanie v tvojej žalosti. Ustavične a snažne ta prosím, nenech mňa, najchudobnejšieho záchrancu, odísť preč, pošli mi almužnu, veľkú lebo malú, jako Antonínko chlieb pre môj zástup dieťok.

Boží pozdrav vďačného korutánskeho otca sirôt,
 Msgr. Pavel Anton Kaiser,
 riaditeľ sjednotených korutánskych sirotských domov sv. Antona. Feldkirchen, Korutánsko.

Sviečky

všetkých druhov, ako
 kostolné voskové a polovoskové, stolné, stearinové
 i parafinové, ďalej

mydlá

ku praniu a voňavé
 (toilettné), všetky
 v najlepšej jakosti dodáva
 najľavnejšie

Prvá Kráľovohradecká cis.
 kráľ. dvornia továrň
 na sviečky, mydlá a voňavky.

J. Pilnáček,
 Hradec Králové, Kráľ. České.
 Založeno roku 1816.

Ochfanná známka
 Založeno r. 1718.

Mariacelské žaludečné kvapky

jediné pravé z lekárne:

G. Schopfa

„K Milostivej Matke“ vo fľaškách 50 a 90 halierových. Práve len vo fľaškách, zapakovaných v zeleno-bielych príhovaných škatuľkách a opatrených ochrannou známkou »Milostivou Matkou« z Mariazell. K dostaniu vo všetkých lekárňach; kde nie — zrovna ich žiadať.

Neviete ešte?

Najlepšie náboženské noviny sú:

Posol Svätého Antona.

Vychodia mesačne raz na 16. stranách s krásnymi obrazmi. Predplatné na rok 2 kor., na pol roka 1 kor. Študentom a podučiteľom na rok 1 kor. 20 hal. Číslo na ukazku dostanete zdarma. Hláste sa o ne takto:

Posol Svätého Antona,
 Budapest, VIII. Szentkirályi-u. 28.

!! POZOR!! Oziminy sa najlepšie pohnojia
 umelým hnojivom, ktoré možno kúpiť
 len v „Gazd.-potravnom spolku v Skalici.“

PIANA (KLAVIERY)

PIANINA

z c. a k. dvornej továrny

A. PETROF

Hradec Králové, Čechy.

Sklad pian: **VO VIEDNI,**

I. Parkring, Čís. 18.

Od roku 1864.

10

VODOVODY

samečinné i pomocou strojov

pre mestá, obce, veľkostatky, villy, tehelne, továrne a domy súkromné.

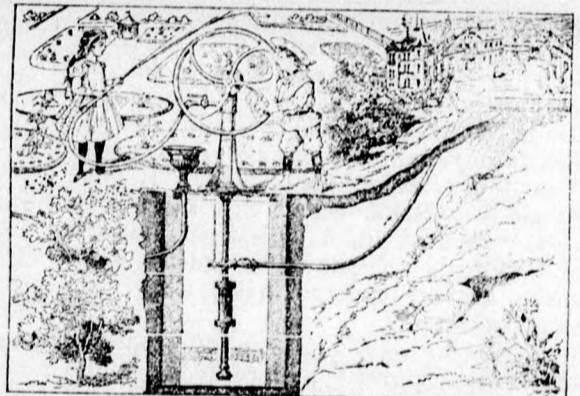
Najlepšie
PUMPY
 trvanlivé
 a so zárukou
 zhotovuje
 zariaďuje

Továrň na
 vodovody a
 pumpy

JAN VITEZ v Přeřově (Morava).

CENY MIERNE.

Prédběžné výpočty a cenníky zdarma.

Kalendáre na rok 1905!

už sa rozposielajú, a síce:

Nová Dom. Pokladnica,

kalendár pre slovensky ľud s bohatým obsahom a mnohými pôvodnými ilustráciami a zväčšenom formáte. — Cena 50 halierov.

Strom Serafický,

kalendár pre terciárov III. rádu sv. Františka. So soznamom svätých a blahoslavených troch rádiv sv. Františka, s odpustkami terciárom udelenými a mnohými poučnými a zábavnými článkami. Cena 50 hal. — Ro-predavači majú značný rabatt.

Objednať možno u **Jozefa Teslíka, v Skalici (Szakoleza.)**